

Departamentul de studii parlamentare și politici UE
Direcția pentru Uniunea Europeană

Fișă de informare

Programul anual de lucru al Comisiei Europene pentru 2024

COM(2023)638

Mihaela Banu

19 ianuarie 2024

Publicațiile Direcției pentru Uniunea Europeană pot fi accesate prin următorul link: [HTTP://](http://)

DATE DESPRE DOCUMENT

Institutiile si politici de baza ale UE 1

- 1. Data adoptării** de către Comisie: 17.10.2023. **Responsabil:** Secretariatul General
- 2. Denumire document:** *Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Programul de lucru al Comisiei pentru 2024. Obținerea de rezultate astăzi și pregătirea pentru viitor*
- 3. Date de identificare:** COM(2023)638
- 4. Tipul documentului:** nelegislativ; cu toate acestea, programul de lucru al Comisiei trimite la o serie de propuneri legislative care urmează să fie adoptate în cursul acestui mandat al Parlamentului European, precum și la câteva inițiative noi ce decurg din angajamente deja asumate ori care răspund unor dificultăți emergente.
- 5. Temei juridic:** art. 17 TUE și [Acordul interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016](#)
- 6. Stadiul actual:** în Parlamentul European, comisia competentă cu elaborarea unui raport este Comisia pentru afaceri constituționale ([AFCO](#)).
La 6 decembrie 2023, **Parlamentul Suediei (Riksdag)** a adoptat o [decizie](#) cu privire la COM(2023)638.
Senatul României a salutat adoptarea programului de lucru al Comisiei pentru 2024, în cadrul [Hotărârii nr.160 din 19 decembrie 2023](#), fără observații sau recomandări.
La 12 ianuarie 2024, **Senatul Franței** a adoptat o [rezoluție europeană](#) cu privire la COM(2023)638.

Rezumat

Similar programelor din anii trecuți, programul de lucru al Comisiei pentru 2024 face o trecere în revistă a realizărilor anterioare și reliefează inițiativele noi pe care aceasta intenționează să le prezinte înainte de sfârșitul acestui mandat. Având în vedere timpul scurt care a mai rămas până la viitoarele alegeri pentru Parlamentul European, Comisia propune un număr mic de inițiative noi (legislative și nelegislative), concentrându-se mai mult asupra măsurilor de simplificare a reglementărilor și de reducere a sarcinilor administrative. Mare parte din acestea din urmă fie au fost deja adoptate între martie-septembrie 2023, fie au fost prezentate odată cu programul anual de lucru pentru 2024, în deplină coerență cu [perspectiva](#) Comisiei asupra competitivității UE pe termen lung.

Programul anual de lucru al Comisiei nu este însă nici definitiv, nici exhaustiv, în sensul în care aceasta poate prezenta câteva inițiative legislative în plus față de cele anunțate deja, întrucât unele inițiative din programul anterior au fost amânate. Mai mult, potrivit Acordului interinstituțional privind o mai bună legiferare, programul anual de lucru al Comisiei este rezervat propunerilor „importante” pentru anul următor, motiv pentru care Comisia ar putea face o serie de propuneri și în afara acestui program. De asemenea, și contrariul este valabil, Comisia putând să nu prezinte o inițiativă cuprinsă în program, de exemplu dacă analiza de impact stabilește că nu este oportună acțiunea UE.

Cuvinte-cheie: Comisia Europeană; program anual de lucru; programare legislativă; priorități legislative

Cuprins

1. Context.....	3
2. Prezentarea documentului	3
3. Declarația comună a Parlamentului European, Consiliului și Comisiei Europene cu privire la prioritățile legislative pentru 2024.....	6
4. Senatul Franței - Rezoluție europeană cu privire la Programul anual de lucru al Comisiei pentru 2024	6
5. Parlamentul Suediei (<i>Riksdag</i>)	8

1. Context

La fiecare sfârșit de an, Comisia Europeană adoptă un program de lucru prin care își stabilește o listă de acțiuni pe care urmează să le întreprindă în cursul anului următor.

Programul de lucru informează publicul și colegiitorii UE cu privire la angajamentele politice de a prezenta inițiative noi, de a retrage propuneri aflate în procedură legislativă și de a revizui legislația UE existentă.

Programul de lucru al Comisiei este rezultatul cooperării strânse cu Parlamentul European, statele membre și organismele consultative ale UE și este formulat pe baza priorităților stabilite în [discursul anual privind starea Uniunii](#).

Programul de lucru al Comisiei pentru 2024 este ultimul din acest mandat și este în vigoare până la începutul lui iunie 2024, când vor avea loc alegerile pentru Parlamentul European.

2. Prezentarea documentului

Comisia ne înfățișează propriul program de lucru pentru 2024 ca pe o continuare a eforturilor de edificare a unei Uniuni Europene mai puternice și mai reziliente. Mai întâi, documentul reliefează activitatea continuă a Comisiei cu privire la tranzițiile ecologică și digitală, securitatea economică, azil și migrație și stabilește sprijinul Uniunii pentru Ucraina. În al doilea rând, programul de lucru se referă la nevoia Uniunii de a se pregăti pentru o extindere de succes, în paralel cu asigurarea păcii și stabilității pe termen lung. În al treilea rând, acesta reiterează prioritățile Comisiei cu privire la asigurarea unei mai bune legiferări, transpunerea și executarea dreptului Uniunii, precum și reducerea cerințelor de raportare cu impact asupra întreprinderilor, în special a IMM-urilor, și a sarcinilor administrative.

În continuare, programul de lucru al Comisiei pentru 2024 arată că 90% din angajamentele luate în 2019, în cadrul [Orientărilor politice](#), au fost respectate și propune cincisprezece noi inițiative pentru a fi dezbătute de legislativul UE în perioada următoare, până la alegerile din iunie 2024.

Cele șase secțiuni ale programului sunt coerente cu cel din anul anterior și sunt rezumate mai jos.

1. Pactul ecologic european

Programul de lucru insistă asupra importanței obținerii de rezultate în legătură cu Pactul ecologic european, într-o lume care se confruntă cu multiple crize de mediu. Acesta se concentrează asupra finalizării inițiativelor rămase din [comunicarea](#) din 2019 cu privire la pact.

În 2024, Comisia va avea în vedere propunerile referitoare la: dialogurile privind viitorul agriculturii în UE, cu scopul trecerii la sisteme de alimentare mai durabile; directiva privind noile tehnici genomice pentru plante; crearea de procese pentru obținerea unui acord cu privire la un obiectiv climatic pentru 2040, care să vină în sprijinul obiectivelor UE stabilite pentru 2050 legate de reducerea în totalitate a emisiilor de gaze cu efect de seră prin folosirea unor combustibili alternativi, dar și absorbția mai mare de carbon (așa-numita *neutralitate climatică*); pachetul privind energia eoliană pentru sprijinirea viabilității industriei pe termen lung; o inițiativă cu privire la reziliența apei pentru a asigura un acces sigur la apă pentru toți cetățenii UE.

2. O Europă pregătită pentru era digitală

Programul de lucru subliniază angajamentul Comisiei față de continuarea agendei digitale și consolidarea rezilienței infrastructurilor digitale ale UE, inclusiv în contextul lanțurilor de aprovizionare, al inteligenței artificiale și al spațiului. **Inițiativele-cheie** includ: prima reuniune a noului Club pentru materii prime critice, reunind statele partenere care doresc să consolideze lanțurile globale de aprovizionare; facilitarea accesului întreprinderilor nou-înființate în domeniul inteligenței artificiale la calculatoarele de înaltă performanță ale UE; o nouă propunere de act legislativ în domeniul spațiului care să prevadă norme comune privind siguranța și durabilitatea activităților spațiale; o nouă strategie privind economia bazată pe datele spațiale care să sprijine sectoarele-cheie ale economiei.

3. O economie în serviciul cetățenilor

Programul de lucru al Comisiei pentru 2024 arată că economia UE a rămas rezilientă în pofida crizelor cu care s-a confruntat. În același timp, acesta subliniază importanța reformării UE pentru a asigura prosperitatea economică pe termen lung și competitivitatea necesară sporirii economiei de piață. **Inițiativele-cheie** includ: realizarea de progrese cu privire la uniunea piețelor de capital: menținerea competitivității prin realizarea acordului asupra propunerilor în domeniul insolvenței, simplificarea accesului întreprinderilor la piețele publice de capital, realizarea uniunii bancare și modernizarea sistemului de TVA al UE pentru creșterea digitalizării; planurile de acțiune în vederea realizării de progrese cu privire la impozitarea întreprinderilor și reformarea uniunii vamale; continuarea punerii în aplicare a planului de acțiune cu privire la Pilonul european al drepturilor sociale, care include: un cadru pentru salarii minime adecvate, abordarea lacunelor în materie de competențe în unele sectoare, structuri actualizate pentru formarea profesională și garantarea accesului la servicii importante pentru copii, inclusiv la învățământ gratuit și asistență medicală gratuită; o inițiativă privind comitetele europene de întreprindere; o propunere care să asigure că piața muncii în UE rămâne rezilientă în contextul evoluțiilor tehnologice, societale și demografice; o inițiativă care vizează maximizarea beneficiilor aduse de biotehnologii și de producția biotehnologică; un angajament legat de adoptarea unui plan privind materialele avansate pentru a asigura Uniunii poziția de lider în sectorul industrial și pentru a sprijini tranzițiile ecologică și digitală.

4. O Europă mai puternică pe plan internațional

Programul de lucru al Comisiei ridică și problema rolului UE pe scena globală, în contextul unor *tensiuni din ce în ce mai mari* și al unor *tulburări geopolitice*. În acest cadru, programul vizează sporirea rezilienței Uniunii prin consolidarea industriei de apărare și construirea unor relații mai puternice cu partenerii din întreaga lume. În același timp, documentul subliniază importanța sprijinului acordat Ucrainei, a cooperării cu statele din Balcanii de Vest și a promovării drepturilor omului și democrației în plan internațional. În continuare, Comisia își reafirmă angajamentul față de [Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă](#). **Noile inițiative-cheie** cuprind: o strategie industrială în domeniul apărării, menită să consolideze capacitățile de apărare și să modernizeze sectorul apărării și o comunicare comună privind consolidarea parteneriatului cu Africa.

5. Promovarea modului de viață european

Programul de lucru al Comisiei stabilește demersurile pe care Uniunea le va întreprinde pentru îmbunătățirea securității sanitare și a pregătirii pentru răspunsul în caz de urgență, ca urmare a pandemiei de COVID 19. Pe de altă parte, este reliefată intenția Comisiei de a continua lucrările referitoare la propunerile ce vizează asigurarea unui cadru robust privind migrația și azilul, sporind în același timp securitatea cetățenilor. În special, Comisia solicită legislativului UE finalizarea [Pactului privind migrația și azilul](#). Tot în acest cadru, programul de lucru evidențiază pașii pentru consolidarea celor patru piloni ai [Strategiei UE privind uniunea securității](#), inclusiv prin propunerile privind reziliența și solidaritatea cibernetică, cu rol esențial în consolidarea pregătirii pentru amenințările cibernetice; un plan de acțiune privind combaterea traficului de droguri și a crimei organizate.

6. Un nou elan pentru democrația europeană

Programul de lucru al Comisiei pentru 2024 pune problema consolidării fundamentelor democratice al UE prin promovarea de alegeri libere și corecte, apărarea libertății mijloacelor de informare în masă, combaterea dezinformării, garantarea de drepturi egale pentru toți și respectarea statului de drept. În acest sens, Comisia se angajează să continue și în 2024 lucrările cu privire la combaterea dezinformării și să sprijine propunerile existente cu privire la combaterea violenței împotriva femeilor, drepturile victimelor, instituirea cardului european pentru dizabilitate și protecția copilului.

Programul anual de lucru al Comisiei pentru 2024 conține, de asemenea, **patru anexe**.

Anexa I cuprinde 15 dosare legate de cele șase [priorități](#) ale Comisiei. Fiecare dosar include cel puțin o inițiativă legislativă sau nelegislativă. Față de anii anteriori, inițiativele legislative din Anexa I sunt mult mai puține, cinci la număr, din care două vizează capitolul *O Europă pregătită pentru era digitală*, una este legată de *O economie în serviciul cetățenilor*, iar două țin de domeniile *O Europă mai puternică pe plan internațional* și *Promovarea modului de viață european*.

Anexa II se concentrează asupra reducerii sarcinilor administrative ce rezultă din cerințele de raportare ale UE și asupra evaluării performanțelor legislației UE în diferite domenii.

Anexa III cuprinde 154 de dosare incluzând 169 de propuneri prioritare ce așteaptă să fie adoptate și puse rapid în aplicare.

Anexa IV trimite la șase propuneri legislative ce urmează a fi retrase, până în aprilie 2024, pe motiv de caducitate.

3. Declarația comună a Parlamentului European, Consiliului și Comisiei Europene cu privire la prioritățile legislative pentru 2024

Programul anual de lucru al Comisiei este coerent cu [declarația](#) celor trei instituții ale UE, potrivit căreia realizarea priorităților prezentate mai sus este cu atât mai importantă cu cât votul cetățenilor UE la alegerile din iunie 2024 pentru Parlamentul European va reflecta modul în care Uniunea a răspuns doleanțelor formulate de aceștia în cadrul Conferinței privind viitorul Europei.

În afara lucrărilor aferente procedurii legislative ordinare (aplicabile inițiativelor legislative din programul anual de lucru), cele trei instituții ale UE și-au mai luat următoarele **angajamente**:

- să continue să sprijine Ucraina și să abordeze impactul agresiunii ruse asupra cetățenilor și întreprinderilor;
- să sprijine în continuare punerea în aplicare a planurilor naționale de redresare și reziliență;
- să conlucreze la aprofundarea pieței interne prin eliminarea barierelor și a lacunelor, în special în sectorul serviciilor, pentru fructificarea întregului potențial al acestora;
- să promoveze Uniunea Europeană ca pe un loc atractiv pentru lucrătorii calificați și să faciliteze mobilitatea în interiorul UE a stagiatorilor și a forței de muncă calificate;
- să accelereze punerea în aplicare a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă a ONU;
- să promoveze o ambiție mai mare și o acțiune sporită la nivel internațional cu privire la combaterea crizelor legate de climă și biodiversitate;
- să consolideze relațiile diplomatice cu partenerii internaționali, inclusiv prin strategia [Global Gateway](#), promovând în același timp standarde înalte legate de protecția mediului, sănătate, protecția socială și drepturile omului;
- să ofere o perspectivă europeană credibilă Ucrainei, Republicii Moldova și Georgiei, alături de Balcanii de Vest și să continue să sprijine Parteneriatul estic și vecinătatea sudică;
- să acorde prioritate acordurilor comerciale cu partenerii externi, să revigoreze relațiile cu America Latină și zona Caraibilor și să consolideze parteneriatul reînnoit cu Africa;
- să abordeze amenințările din partea organizațiilor transnaționale teroriste și de crimă organizată prin punerea în aplicare a Strategiei privind uniunea securității 2020-2025.

4. Senatul Franței - Rezoluție europeană cu privire la Programul anual de lucru al Comisiei pentru 2024

La 12 ianuarie 2024, Senatul Franței a adoptat o [rezoluție europeană](#) cu privire la programul anual de lucru al Comisiei, formulând o serie de observații și recomandări.

Mai întâi, cu titlu de remarcă generală, Senatul subliniază necesitatea ca instituțiile UE să respecte multilingvismul și le invită să utilizeze și limba franceză ca limbă de lucru, aspect garantat de tratate, dar amenințat în practică de accelerarea unui *monolingvism de fapt* în favoarea limbii engleze.

Cu privire la capitolul *Un nou elan pentru democrația europeană*, Senatul Franței salută prioritatea acordată de UE egalității între bărbați și femei și ia act de continuarea dialogului anual între Comisie și statele membre cu privire la statul de drept. Totodată, Senatul insistă asupra importanței propunerii de directivă ce vizează consolidarea luptei împotriva corupției. În acest sens se arată că, pentru a duce această luptă, instituțiile UE însele ar trebui să fie exemplare din punct de vedere etic, să își îmbunătățească regulile deontologice și să înființeze un comitet european de etică înzestrat cu capacitatea de a le furniza orientări.

Referitor la acțiunile prevăzute în secțiunea ***Pactul ecologic european***, Senatul Franței reamintește că prioritatea absolută pentru statele membre și pentru UE în acest domeniu este reprezentată de încheierea rapidă a reformei pieței europene a electricității. În același timp, își manifestă dorința de a asigura o tranziție ecologică „justă pentru toți” și de a lansa procesul care vizează stabilirea unui obiectiv climatic până în 2040, ținând seama de echilibrul necesar între dezvoltarea energiilor regenerabile și conservarea biodiversității. De asemenea, Senatul își exprimă sprijinul de principiu pentru prezentarea unei directive privind protecția solului și arată că dorește să promoveze pescuitul de coastă și artizanal. Preocupat de garantarea producției agricole de calitate care să contribuie la autonomia alimentară a Europei, Senatul va contribui la dialogul strategic privind viitorul politicii agricole comune (PAC), care va avea loc în prima jumătate a anului 2024.

Având în vedere obiectivele Comisiei privind ***piața internă și adaptarea UE la era digitală***, Senatul Franței își manifestă sprijinul pentru inițiativele ce vizează consolidarea autonomiei strategice europene. În acest sens, ținând seama de acordurile comerciale în curs de negociere, Senatul solicită Comisiei Europene actuale să nu facă compromisuri ce pot fi defavorabile UE și insistă asupra pertinentei unei politici comerciale echilibrate, care să respecte condiționalitățile sociale și de mediu, precum și interesele statelor membre.

În deplină coerență cu luările de poziție din cursul acestui an, Senatul Franței solicită punerea rapidă în aplicare a instrumentului de urgență pentru piața unică, a cadrului de reglementare pentru aprovizionarea UE cu materii prime critice și a ecosistemului de fabricare a produselor cu tehnologie *zero net*, care urmărește să asigure industriei europene un rol de frunte în dobândirea neutralității emisiilor de CO₂. Totodată, Senatul susține adoptarea de reglementări la nivelul UE privind inteligența artificială, care să ocrotească drepturile fundamentale și să încurajeze inovarea și recomandă adoptarea unui compromis ambițios cu privire la propunerea de directivă referitoare la condițiile de muncă ale lucrătorilor de pe platformele digitale.

În legătură cu ***economia în serviciul cetățenilor***, Senatul Franței ia act de propunerea de modificare a Cadrului financiar multianual 2021-2027, ca urmare a epuizării premature a fondurilor disponibile din cauza crizelor succesive (susținerea Ucrainei, criza energetică etc), subliniază necesitatea ca Uniunea să se doteze cu resurse proprii, amintește urgența în modificarea normelor de guvernare economică și ia act, cu prudență, de proiectul privind moneda euro digitală. De asemenea, Senatul pune accent asupra importanței economiei sociale și asupra responsabilității sociale a întreprinderilor; în acest sens, acesta face apel la adoptarea definitivă a inițiativelor europene privind obligația de vigilență a întreprinderilor și interzicerea produselor obținute prin muncă forțată. Totodată, Senatul solicită o mai bună luare în considerare, în cadrul politicilor UE, a priorităților regiunilor ultraperiferice și a țărilor și teritoriilor de peste mări.

La capitolul ***O Europă mai puternică pe plan internațional***, Senatul Franței amintește că industria de apărare se supune aspectelor legate de suveranitatea națională și atenționează Comisia Europeană cu privire la utilizarea acestei strategii ca pretext pentru extinderea clandestină a competențelor sale. Pe de altă parte, în domeniul spațial, Senatul salută programul de conectivitate securizată, o constelație de sateliți destinați să consolideze rezistența comunicațiilor europene și își reafirmă sprijinul pentru acțiunea Agenției Spațiale Europene care garantează accesul la spațiu al statelor membre, analizând, în același timp, cu prudență, acordul recent de susținere a finanțării pentru programul spațial Ariane6.

Mai mult, Senatul Franței reliefează importanța aspectelor geopolitice și instituționale legate de deschiderea negocierilor de aderare cu Ucraina și Republica Moldova și de recunoașterea statutului de țară candidată pentru Georgia și subliniază necesitatea respectării criteriilor de la Copenhaga în cadrul procesului de aderare. În plus, Senatul subliniază perspectiva europeană consolidată pentru țările din Balcanii de Vest, pune sub semnul întrebării viitorul Parteneriatului estic și solicită acordarea unui nou impuls parteneriatului euro-mediteranean, pentru a contribui la pacea și prosperitatea în bazinul Mării Mediteraneene.

În sfârșit, în ceea ce privește *spațiul de libertate, securitate și justiție*, Senatul salută principiul unei etichete de diplomă europeană comună și cel al unui statut juridic adaptat pentru alianțele universităților europene. Acesta consideră că finalizarea negocierilor dificile cu privire la noul pact privind migrația și azilul este esențială înainte de următoarele alegeri europene. În plus, se reamintește solicitarea Senatului Franței de instituire a controlului parlamentar comun (reunind parlamentele naționale ale spațiului Schengen și Parlamentul European) al agenției Frontex. În final, Senatul solicită finalizarea rapidă a cadrului normativ al UE pentru combaterea mai eficientă a abuzurilor sexuale *online*.

5. Parlamentul Suediei (Riksdag) – a examinat programul anual de lucru al Comisiei pentru 2024, accentuând, mai întâi, importanța sprijinirii în continuare de către UE a Ucrainei, pe termen lung, atât din punct de vedere militar, cât și politic, umanitar, financiar și juridic. Acest sprijin ar trebui dublat de o presiune constantă exercitată asupra Rusiei și a altor țări care sprijină Rusia în acest război (Belarus și Iran), precum și de luarea unei decizii cu privire la utilizarea activelor înghețate ale Rusiei pentru finanțarea redresării și reconstrucției Ucrainei. În al doilea rând, tot în contextul războiului Rusiei împotriva Ucrainei, este subliniată relevanța extinderii rapide a UE ca factor de stabilitate, securitate, prosperitate și pace în Europa. Cu toate acestea, se arată că extinderea este posibilă numai dacă procesul de aderare este perceput ca legitim de către statele membre, cu alte cuvinte, dacă se desfășoară în continuare pe bază de merit și de progrese tangibile în ceea ce privește statul de drept, respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale și instituirea de instituții și proceduri democratice. În același timp, pentru ca abordarea bazată pe merit să rămână credibilă, Uniunea trebuie să fie pregătită să accepte noi state membre, atunci când acestea îndeplinesc cerințele impuse, motiv pentru care *Riksdag* salută intenția Comisiei de a lansa, în 2024, discuții cu privire la adaptările interne necesare în caz de extindere a UE. În opinia *Riksdag*, aceste discuții nu ar trebui să întârzie procesul de aderare și ar trebui să se concentreze asupra adaptărilor instituționale, financiare și politice ale UE, evaluate ca fiind necesare extinderii. Cu acest prilej, *Riksdag* a arătat că extinderea UE nu ar trebui să fie prilej pentru modificarea tratatelor, chestiune pe care o consideră inoportună. Ca atare, *Riksdag* respinge solicitarea Parlamentului European de convocare a unei convenții în vederea pregătirii modificării tratatelor, precum argumentul acestuia că o eventuală extindere ar impune reforma ca inevitabilă.